

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง ศิลปกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ
ชื่อนักศึกษา	ชลอ หงษ์ทอง
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2552

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง ศิลปกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองโรง อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 18 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.813 2) แบบสังเกตพฤติกรรมทางกาย วาจา 3) แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติทดสอบที (t - test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

#### ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ปรากฏว่า โรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่อง ศิลปกรรม และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตรด้วยความยินดีและเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง และยังพบอีกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญที่ช่วยพัฒนาความรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางกาย วาจา มีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยพุทธวิธี และการบำเพ็ญศีลบารมีทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักของพระพุทธเจ้าที่ได้บำเพ็ญศีลบารมีมา และเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงอันก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง แล้วสามารถนำเอาความรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบำเพ็ญศีลบารมีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขในสังคมตลอดไป

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรปรากฏว่า ได้หลักสูตรฉบับร่างซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาสาระของหลักสูตรแบ่งเป็นภาคความรู้ และการบำเพ็ญศีลบารมี ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน ผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่องศีลบารมีกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองโรง เวลา 14 ชั่วโมง โดยแนวการสอนพุทธวิธี และการบำเพ็ญศีลบารมีจริง ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ศรัทธาในการบำเพ็ญศีลบารมีด้วยความจริงใจ

4. ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องศีลบารมีหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมทางกาย วาจา เรียบร้อยและในการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรรายวิชาพระพุทธศาสนาเรื่องศีลบารมี ในระดับมาก ส่วนการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรได้ดำเนินการแก้ไขเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเวลาเรียนแล้ว

Thesis Title	Development of Buddhist Course Curriculum Entitled 'Precepts and Prestige' in Social Studies, Religion and Culture Learning Substance Group for Prathomsuksa 6 Students
Thesis Advisors	Asst. Prof. Dr. Pramote Chanruang Dr. Suphot Koedsuwan
Name	Chalor Hongtong
Concentration	Curriculum and Instruction
Academic Year	2009

### ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study basic information, 2) develop the curriculum, 3) implement the curriculum and 4) evaluate and improve the curriculum. The sample, drawn using simple random sampling, consisted of 18 Prathomsuksa 6 students from Wat Nong Rong School, Sam Chuk District, Suphan Buri Province during the second semester of the academic year 2009. Instruments used in this research were 1) the Buddhist course curriculum entitled 'Precepts and Prestige', 2) a learning achievement test with a reliability of 0.813, an observation form of physical and speech behaviors and 4) an attitude test towards the curriculum. Data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The results were as follows:

1. from studying basic information, the researcher found that school and involved persons had a need to develop the curriculum and were willing to support. It was also found that a learning activity was an important part to develop students' knowledge and their physical and speech behaviors. They had more positive attitude towards the curriculum. The learning activity was a Buddhism way to practice precepts and prestige according to Buddha's principles. The objective was to assist students to learn from direct experiences and be able use these principles in their daily life.

2. the research developed the draft curriculum which consisted of principles, objectives, structure, course description, scope of content, learning activity hour, media and learning resources, evaluation and measurement, and 9 lesson plans. The curriculum was divided into 2 parts: theory and practicing precepts and prestige. The experts evaluated that the curriculum was suitable to use in this learning management.

3. the researcher implemented the curriculum for 14 hours and found that students truly had knowledge, understanding, faith in precepts and prestige.

4. from the evaluation and improvement, students had higher learning achievement after using the curriculum at a significance level of .05. During the activity, students had better physical and speech behaviors in precepts and prestige. They also had more positive attitude towards the curriculum. However the scope of content should be more related to the objectives. Studying time should be adjusted as follows: 1) Unit 1 (World's Masterpieces): studying time should be increase from 1 to 2 hours and 2) Unit 3 (Former Great Men): studying topics should be decreased from 4 to 2 topics and 3) Unit 5 (Middle Part): studying time should be decreased from 6 to 5 hours.